

BİR VOLKANİK ÖNERİ JEOPARK ALANI ÖRNEĞİ: HASANDAĞI

**Hafize Funda Kavurmacı^a, Korhan Çakır^a, Elife Akgül^a, Ahmet Türkecan^a,
Devrim Erşen^b, Bilge Karaman^a, Cangül Acar^a**

^aMaden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi Başkanlığı

^bMaden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Tabiat Tarihi Müzesi

(funda.kavurmaci@mta.gov.tr)

ÖZ

Kuruluşundan günümüze kadar sayısız ulusal ve uluslararası jeolojik çalışmalara imza atmış olan MTA Genel Müdürlüğü 2003 yılında başlatmış olduğu Türkiye Jeolojik Mirası Araştırma Projesi (TÜJEMAP) ile ülkemizin "Jeolojik Miras" alanında sahip olduğu zenginliklerin jeolojik parametreler temel alınarak belirlenilmesi ve jeolojik miras alanlarının jeo-turizme kazandırılması amaçlanmaktadır.

Projenin amaçları doğrultusunda yapılan çalışmada, Aksaray ili, jeolojik ve arkeolojik değerleri bünyesinde barındıran, görsel, estetik ve bilimsel özellikleriyle jeoturizm potansiyeli çok yüksek olan "jeopark" niteliğindedir. Estetik açıdan son derece güzel olan maarlar ve cüruf konileri, eğitimsel ve bilimsel değeri olan volkanik ve morfolojik yapılar, Hasan Dağı strato-volkanı, kültürel değeri olan arkeolojik kalıntıları ile ülkemizin eşsiz alanlarından biri olup jeolojik bakımdan açık laboratuvar niteliğindedir. Kuvaterner volkanizmasının tabakalar halinde gözlemlendiği, belli bir hattı takip eden cüruf konileri, fiziksel ayrışmanın heykele dönüştürdüğü ignimbirit istifleri, eski ve yeni gaz çıkışlarının izlendiği volkanik bir alandır.

Aksaray ili; içinde bulunduğu volkanizma nedeniyle, jeolojik ve jeomorfolojik potansiyeline paralel, arkeolojik, tarihi ve kültürel kaynak değerleri yönünden oldukça zengindir. Başlı başına İhlara Vadisi, Gelveri Vadisi, Kızıl Kilise, Yüksek Kilise, başlangıcı 10 bin yıl öncelerine dayanan Aşıklı Höyük, Melendiz Çayı'nın şekillendirdiği arkeoloji-insan ilişkisinin Anadolu'da en belirgin gözlemlendiği alanlardır. Hasandağı öneri Jeopark alanının bünyesinde barındırdığı jeolojik ve arkeolojik unsurlarıyla birlikte uzun süreli koruma-kullanma dengesi gözetilen gelişme planı ile bölgeye büyük katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Jeolojik Miras Alanı, Hasandağı, Aksaray, Öneri Jeopark Alanı, Jeoturizm

A VOLCANIC SUGGESTION JEOPARK AREA EXAMPLE: HASANDAĞI

**Hafize Funda Kavurmacı^a, Korhan Çakır^a, Elife Akgül^a, Ahmet Türkecan^a,
Devrim Erşen^b, Bilge Karaman^a, Cangül Acar^a**

^aGeneral Directorate of Mineral Research and Exploration, Directorate of Geological Studies Department

^bGeneral Directorate of Mineral Research and Exploration, Natural History Museum (funda.kavurmaci@mta.gov.tr)

ABSTRACT

Determination of the richness of our country in the field of “Geological Heritage” based on the geological parameters and the geo-tourism of the geological heritage areas by means of the Turkey Geological Heritage Research Project (TÜJEMAP), which was initiated by the MTA General Directorate in 2003, which has undertaken numerous national and international geological studies.

Aksaray province is a “geopark”, which has very high potential of geotourism with its visual, aesthetic and scientific features, which contains its geological and archaeological values in its work for the purposes of the project. The well known aqua and slag cones in terms of aesthetics are one of the unique areas of our country with its volcanic and morphological structures which are educational and scientific values, the stratovolcan of Hasan Mountain, cultural values, and it is a geologically open laboratory. It is a volcanic area where the volcanism of the Quaternary is observed in layers, the slag cones following a certain line, the ignimbrite stacks where the physical monument turns into sculpture, and the old and new gas outcrops.

Aksaray Province; Due to the volcanic activity, the geological and geomorphological potential is very enriched in terms of parallel, archaeological, historical and cultural resource values. Aşıklı Mound, which is based on Ihlara Valley, Gelveri Valley, Kızıl Kilise, Yüksek Kilise, beginning 10 thousand years ago, is the area where the archeology-human relation formed by Melendiz Stream is most visible in Anatolia. It is thought that the geological and archaeological elements of the geopark area, along with the long-term conservation-utilization balance, will provide great contributions to the region.

Keywords: Geological heritage area, Hasandağı, Aksaray, Suggestion Geopark area, Geo-tourism